

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะนะ ถ้าเราฟังเป็นกาลเป็นเวลา สิ่งนี้มันเป็นเรื่องตอกย้ำ ตอกย้ำให้เรามั่นคง ถ้าไม่ฟังธรรมนะ เราก็คิดประสาเรา พอคิดประสาเรา เราคิดว่าสิ่งนั้นเป็นธรรม สิ่งนั้นเป็นธรรม สิ่งนั้นเป็นธรรมเพราะเราศึกษาไป ทุกคนก็เชื่อมั่นตัวเอง แต่ไม่คิดว่าตัวเองมีวิชาคือความไม่รู้ครอบงำอยู่ ถ้าความไม่รู้ครอบงำอยู่ เวลาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็กองไว้ข้างนอก แต่ในใจของเรามันมีแต่ความโสมมในใจ แต่สิ่งที่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ข้างนอกนะ แล้วเราพยายามจะชำระล้างอย่างนี้ ชำระล้างอย่างไร เราไม่เข้าใจหรอก แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาวิชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุญเพนิวาसानุสติญาณ สิ่งที่มีมันเป็นอดีตชาติ สิ่งที่มีมันสะสมมันเป็นแบบใด จุตุปปาตญาณ มันไปอนาคต ถ้ามันไม่สิ้นกิเลส มันเป็นอย่างนี้ อาสวักขยญาณมันชำระล้างที่นี้

ถ้ามันชำระล้างที่นี้ เวลาเราเกิดเราตายขึ้นมา เราเกิดเราตาย นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเราเป็นชาวพุทธ ชาวพุทธทำบุญในพุทธศาสนานี้ทำกับครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ เวลาเนื่อนาบุญของโลกมันจะได้บุญกุศลมาก เราก็ว่าเราก็ทำบุญกุศลกันขนาดนี้ทำไมมันทุกข์ยากขนาดนี้ ถ้ามันทุกข์ยาก เห็นไหม คุณติ เวลาการเกิด เวลาการเกิดนี้ บุญเพนิวาसानุสติญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเกิดมา เห็นไหม เกิดมานี้ปากกัดตีนถีบทั้งนั้นแหละ คนที่เกิดมาคาบซ้อนเงินซ้อนทองมามันมีก็เปอร์เซ็นต์ในโลกนี้

คนที่เกิดมาคาบซ้อนเงินซ้อนทองของเขามา เขาก็สร้างอำนาจวาสนาของเขามานะ เพราะคำว่าคาบซ้อนเงินซ้อนทองมา คุณติ ในตระกูลใดตระกูลหนึ่งเขาก็มีลุ่มๆ ดอนๆ เหมือนกัน ขนาดเราเกิดมาในชาติตระกูลของเราที่กำลังจะรุ่งเรือง เราเกิดมาเราก็มีศักยภาพที่มีความสุขพอสมควร แต่เวลามันขาลงล่ะ ขาลงมันก็ทุกข์ยากไปทั้งครอบครัวนั้นแหละ เห็นไหม เวลาคาบซ้อนเงินซ้อน

ทองมาก็เป็นอำนาจวาสนาของคน ถ้าอำนาจวาสนาของคน เขาเกิดมาเขาก็มีความสุข มีความสะดวกของเขา พอประมาณของเขา แต่ไอ้พวกเกิดมา เกิดมาด้วยความทุกข์ๆ ยากๆ เกิดมาปากกัดตีนถีบ เกิดมาสภาพแบบนี้ สิ่งนี้มีมาก มีมากเพราะอะไร

นี่ดูหัวใจของคนสิ คนที่ทำคุณงามความดี เห็นไหม เราเห็นคนที่ทำคุณงามความดีที่มหาศาล เราทิ้งนะ ทำไมเขาทำได้ขนาดนี้ เรายังทำไม่ได้อย่างเขาเลย เราทำไม่ได้อย่างเขาเลย ถ้าเราทำได้อย่างเขา เราทำได้อย่างเขามันก็พันธุกรรมทางจิตของเราไง เราก็แก้ไขของเราไปไง นี่คนที่เขาทำอย่างนั้นเขาทุ่มเทขนาดนั้น เขามีความพร้อมของเขาขนาดนั้น เวลาเขาเวียนตายเวียนเกิดก็อำนาจวาสนาที่เขาทำนั้นนะมันจะส่งเสริมเขาไป ไอ้ของเราก็ลุ่มๆ ดอนๆ เห็นเขาทำดีก็จะทำดีกับเขา ทำดีแล้วก็เมื่อไหร่จะได้ดี เห็นไหม ครึ่งๆ กลางๆ อย่างนี้มีเยอะมาก

นี่คนชั้นกลางๆ เวลาคนชั้นกลางขึ้นมามันก็มีความเป็นอยู่พอประมาณ พวกปากกัดตีนถีบ ปากกัดตีนถีบเราก็อำนาจของเรา นี่ปากกัดตีนถีบขนาดไหน เราเกิดมาในวิภวภู เราเกิดมาในโลกนี้ ถ้าเราเกิดในโลกนี้ การเกิดเป็นมนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์ อริยทรัพย์เพราะอะไร เพราะถ้ามีสติปัญญา ถ้าขาดสติปัญญา เราเกิดมา เกิดมาก็เหนื่อยเนื้อดำใจ เกิดมาก็ แหม! นำเบื้อหน้าย ชีวิตนี้น่าเบื้อหน้าย แต่ถ้าเราไม่มีธรรมะเป็นเครื่องส่องทาง ดวงตาของโลกๆ ที่พระอานนท์พรำรำพึงถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง

ดวงตาของโลก คือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว นี่ดวงตาของโลก ดวงตาของโลกบอกสิ่งนี้เราไว้ ชี้นำเราไว้ แล้วชีวิตเราเกิดมา ถ้าเราขายซื้อเงินซื้อทองมา มันก็มีความสุขประจำหัวใจ นี่คนชั้นกลางมันก็มีความสุขประจำหัวใจ เราคนทุกข์คนจน เราปากกัดตีนถีบขนาดไหน เรายังมีทุกข์ประจำหัวใจ แต่รสชาติของความทุกข์ของคนมันแตกต่างกันไป

ถ้ารสชาติของความทุกข์มันแตกต่างกัน เพราะว่าคนมันมีศรัทธาเขาก็ทุกข์เผาผลาญในใจของเขา ชีวิตนี้เป็นอย่างไรต่อไป มันก็กลัวชีวิตนี้มันจะตกลงต่ำ คนชั้นกลาง ทุกข์ก็เพราะว่าเราพออยู่พอกิน ไอ้คนชั้นล่าง เห็นไหม คนชั้นล่างจะทุกข์ว่าเราต้องทำมาหากิน มันทุกข์มันยากไปหมด นี่ทุกข์มันแตกต่างกัน ถ้าทุกข์แตกต่างกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ อริยทรัพย์ สิ่งนี้มันเตือนใจๆ ถ้ามันเตือนใจขึ้นมา เรามีสติปัญญาของเราละ ถ้าคนมีสติปัญญา มันจะหาทางออกไป นี่ดวงตาของโลกส่องทางของเราไป

ถ้าสองทางของเรา สองทางไปที่ไหนละ สองทางนี้เราจะออกประพฤติปฏิบัติกัน ถ้าออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าคนขาดสติปัญญา “จะประพฤติปฏิบัติได้อย่างไร จะอยู่จะกินยังไม่มีจะอยู่จะกินเลย แล้วจะเอาอะไรมาประพฤติปฏิบัติ มันต้องหาอยู่หากิน” การหาอยู่หากินมันเป็นงานอันหนึ่ง มันเป็นงานประจำชีวิตของเรา เป็นงานที่ว่าหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ถ้าหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ถ้ามันอยู่เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง มันก็อยู่กับโลก เราจะทิ้งโลก เราจะเสียดละโลก

ถ้าคนจะประพฤติปฏิบัติ ถ้าไปอยู่วัดอยู่วา วัดวาอาวาสเป็นที่อยู่ของผู้ทรงศีล ถ้าผู้ทรงศีลเราไปนี่เราเสียดละสิ่งที่โลกนี้มา เสียดละโลกนี้มา เวลาไปวัดไปวา ไปวัดไปวา วัดโดยทั่วไป วัดโดยทั่วไปมาวัดแล้วศึกษารธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประพฤติอยู่ในศีลในธรรม “เออ! สิ่งนี้มาวัดแล้ว เมื่อก่อนอยู่ทางโลกมันทุกข์ยากมาก มันทุกข์ยากมากเลย ต้องหาอยู่หากิน ต้องปากกัดตีนถีบ เดียวนี้มาวัดแล้ว พอมาอยู่วัด วัดนี้มันร่มเย็นเป็นสุข แหม! มันมีแต่ความรื่นเริง มันมีแต่ความรื่นรมย์”

นี่วัดอย่างนั้นวัดอะไร วัดอย่างนั้นมันเป็นศาสนวัตถุ ศาสนพิธี ศาสนธรรม เห็นไหม มันเป็นเรื่องประเพณีวัฒนธรรมทางโลก แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่านนะ ท่านวัดใจของท่าน ถ้าท่านวัดใจของท่าน นี่ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกอุปัชฌาย์บวชแล้ว บวชแล้ว รุกขมูลเสนาสน์ เข้าไปอยู่ในป่าในเขา ถ้าไปอยู่ในป่าในเขา นี่วัดใจวัดอย่างนี้ที่ว่ามหาวิทยาลัยป่าๆ มหาวิทยาลัยป่ามันจะฝึกฝนคนขึ้นมาไง ถ้ามันฝึกฝนขึ้นมา เราแสวงหาสิ่งนั้น ถ้าแสวงหาสิ่งนั้น มันจะมีอะไรในป่านั้นละ ในป่ามันก็เป็นธรรมชาติใช้ไหม นี่ธรรมชาติถ้าปล่อยมันฟื้นฟูตัวมันเอง มันดูแลตัวมันเอง ถ้ามีสัตว์ป่า สัตว์ป่ามันก็ผสมเกสรพันธุ์พันธุ์พืชมันช่วยถากด้วย เห็นไหม สัตว์ที่มันเล็มหญ้า สัตว์ที่มันกินพืชขึ้นมาเพื่อให้มีอากาศเพื่อให้มันถ่ายเทขึ้นมา เห็นไหม ในธรรมชาติของมันคือสัตว์ป่ากับป่ามันอยู่ด้วยกัน มันส่งเสริมกัน มันส่งเสริมให้ป่านั้นอุดมสมบูรณ์ขึ้นมาด้วยสัตว์ที่มันดูแลรักษาของมัน แล้วเราเข้าไปอยู่ในป่าๆ เราไปอยู่ในป่าเพื่ออะไร? เพื่อไปวัดใจของเรา

ถ้าวัดใจของเรานะ เราไม่พอใจสิ่งใด เราจะไปทะเลาะกับป่าใช้ไหม เราจะไปทะเลาะกับภูเขาเลากา เราจะไปทะเลาะกับต้นไม้ใช้ไหม เราจะไปทะเลาะกับใครละ? เราก็จะไปทะเลาะกับกิเลสของเราไง เราจะไปค้นคว้าดูใจของเรา เราจะไปดูแลใจของเรา นี่ถ้ามันดูแลใจของเรา มันแตกต่างกันแล้ว แตกต่างอะไร แตกต่างเห็นไหม

คุณิ เวลาข้อวัตรปฏิบัติ ข้อวัตรปฏิบัติเขาให้ดูแลใจ ถ้าดูแลใจของตัว มันจะย้อนกลับมาที่ใจของตัว ถ้าใจของตัว นี่ไง ที่ว่าเราน้อยเนื้อต่ำใจใจ เราเกิดมาก็ไม่เทียมหน้าเทียมตาสังคมเขา สังคมเขาเกิดมาเขาก็มีความรุ่มเย็นเป็นสุขของเขา คาบซ้อนเงินซ้อนทองกันมา เราเกิดมาเราก็ทุกข์ เราก็ยากของเรา เราทุกข์เรายากขึ้นมา ลองภาวนาไปสิ มันจะรู้ว่ามันทุกข์ยากมาจากไหนละ เวลามันทุกข์ยากขึ้นมา ทุกข์ยากทางโลก มันขาดแคลน ขาดแคลนที่ไหน? ขาดแคลนเพราะหัวใจของเรามันไม่พอ แต่เวลาเรามีสติปัญญา เห็นไหม ดวงตาของโลก ดวงตาของโลกส่องทางให้เรา ส่องทางให้เรา เราก็จะประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา นี่มันก็ย้อนกลับมาที่ใจของตัว

ถ้าย้อนกลับมาที่ใจของตัว มันจะทุกข์ยากที่ไหนละ อะไรมันจะทุกข์ยาก เราจะต่อสู้กับใครละ ถ้ามันต่อสู้กับเรา เรามาต่อสู้กับเรา แม้แต่เรามีศรัทธาความเชื่อนี้มันก็เป็นอริยภาพ ศรัทธาความเชื่อก็ถึงเราเข้ามาแล้ว พอถึงเราเข้ามา เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราก็จะมาวัดใจของเราแล้ว เราไม่วัดใจของคนอื่น เราไม่วัดใจสิ่งใดทั้งสิ้น เราจะไม่ทะเลาะกับใคร เราจะทะเลาะกับกิเลสของเรา เราจะทะเลาะกับความขัดแย้งในใจของเรา แต่ถ้าเราอยู่ในสังคม ในหมู่คณะขึ้นมา คนนั้นก็กระเทือนคนนี้ คนนี้ก็กระเทือนคนนั้น ความกระทบกระเทือนกัน เห็นไหม นี่สัพปาเย สัพปาเยมันไม่สมควร เราก็ไปอยู่ในป่าในเขา เราก็พยายามหาความสงบสงัดของเรา ถ้าหาความสงบสงัดของเรา กิเลสมันก็ยังคั่นร่นของมันอยู่ แล้วที่นี้กิเลสจะทะเลาะกับใครละ กิเลสจะทะเลาะกับต้นไม้ไร่ไหม จะทะเลาะกับสัตว์ป่าหรือ จะทะเลาะกับใครละ? ก็ทะเลาะกับตัวเองสิ ถ้ามันทะเลาะกับตัวเอง เห็นไหม

ถ้ามันทะเลาะกับตัวเอง นี่กิเลสกับธรรมมันแข่งขันกัน ถ้ามันแข่งขัน นี่ไง คนที่มีสติปัญญาเขาหาของเขาอย่างนี้ไง ถ้าเขาหาที่นี้ เขาหาที่สงบสงัดแล้ว เขาไม่เอาเรื่องโลกๆ เข้ามาหรือ

เราหนีโลกกันมา แล้วบอกว่าโลกนี้มันวุ่นวายนัก โลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ โลกนี้มีความแข่งขัน เราจะชำระล้างตัวของเราเอง เราก็ทิ้งโลกมาแล้ว เราก็ทิ้งมันไว้แล้วข้างนอก โลกนะ เห็นไหม โลกมันอยู่นอกเขตกำแพงวัด เราเข้าไปในกำแพงวัดแล้ว นี่นักปฏิบัติแล้ว แล้วนักปฏิบัติแล้ว มันจะไปดูอะไร มันจะไปดูสิ่งใดละ อันนั้นมันเรื่องของเขาทั้งนั้นแหละ เรื่องของเขา แต่เรื่องของเราละ เรื่องของเรามันไม่มี

เวลาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ทฤษฎีทั้งนั้นนะ วิธีการชี้เป้า ชี้เข้าไปสู่ใจ แต่วิธีการ เราก็เอาวิธีการมาวิเคราะห์กัน นี่วิธีการทั้งหมดเลย เป้าหมายมันคืออะไรละ นี่สติ สมาธิ ปัญญา...สติ สมาธิ ปัญญา นั่นมันเป็นชื่อทั้งหมดเลย แล้วเราจะทำให้มันเกิดขึ้นมากับเราจะเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ถ้ามันเกิดขึ้น เห็นใหม่ ส่งออก เวลาความรู้สึกนึกคิดมันส่งออกแล้ว ไปอยู่ที่ความคิดแล้ว มันไม่อยู่ที่ใจแล้ว แล้วเวลาถ้ามันไปอยู่ที่ความรู้สึกนึกคิด มันส่งออกไปแล้ว ส่งออกไป ส่งออกนี่คิดถึงโลก คิดถึงทางโลกมันออกไปสู่กับโลก แล้วจะย้อนกลับมาสู่ใจ เอาอะไรไปย้อนล่ะ

คูสิ สิ่งที่เป็นวัตถุเขาดึงกลับมา มันก็กลับมาไง แต่ความคิดมันดึงกลับมา มันยังดึงกลับมา มันยังไป ยิ่งดึงกลับมา มันยิ่งคิด ๒ ชั้น ๓ ชั้นเลย นี่มันทบเข้าไปเลย ทีนี้เราจะทำอย่างไรละ ทำอย่างไร เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกให้เป็นพุทธานุสติ ระลึกพุทโธ ระลึกอยู่ เพราะธรรมชาติของมันอย่างนั้น ธรรมชาติส่งออกอย่างนั้น ธรรมชาติ พลังงานมันส่งออกอย่างนั้น พลังงานมันจะอยู่ของมันอย่างไรละ ก็ธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติเป็นอย่างนั้น เราระลึกพุทโธๆ ให้พลังงานนี้ให้มันอยู่กับพุทโธชะ นี่พุทธานุสติ พุทธานุสติ กำหนดพุทโธๆ ให้มันอยู่กับพุทธานุสติ นี่ไง วัตถุเขาดึงกลับมา แต่หัวใจมันต้องมีคำบริกรรม คำบริกรรม สิ่งที่ยังส่งออก มันแผ่ชานไปตามธรรมชาติของมัน ให้มันมีที่เกาะไว้ ให้เกาะไว้ก่อน

เด็กน้อย เด็กน้อยมันจะหัดเดิน ให้มันมีสิ่งที่เกาะไปเพื่อจะให้มันเดินของมันได้ เด็กน้อยเด็กน้อยจะให้มันเจริญเติบโตขึ้นมา นี่โดยธรรมชาติของเด็ก เด็กมันต้องเดินได้ จะช้าหรือเร็วเท่า นั้นแหละ ฉะนั้น มันจะเดินให้เร็ว นี่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ เพราะเป็นสัตว์เดิน ๒ เท้า แต่หัวใจละ หัวใจละ หัวใจที่มันเป็นความจริงขึ้นมา มันจะเป็นอย่างไร ใ้มันมันคลุกอยู่ คลุกกับความโลภ ความโกรธ ความหลงอยู่ตลอดเวลา แล้วมันก็จินตนาการไปว่ามันสุขยอดคนะ นี่มันสุขยอดๆ ของมัน

โลก คนเกิดมามันยังมีสูงมีต่ำตามอำนาจวาสนาของเขา อำนาจวาสนาของเขานะ เขาเกิดสูงเกิดต่ำมา นี่เกิดสูงเกิดต่ำมา เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ คนเราไม่ใช่ดีเพราะการเกิด คนดีเพราะการกระทำ แต่การกระทำมันฟ้อง มันฟ้องว่าเราทำ การกระทำมันออก คูสิ ตาเป็นหน้าต่างของใจ ตาเป็นหน้าต่างของใจ นี่มันคิดอะไรมันก็ต่อแวมมันออกมา พฤติกรรมมันก็แสดงออกมาเหมือนกัน พฤติกรรมที่มันทำของมัน มันแสดงของมันออกมาเหมือนกัน นี่ถ้าแสดงออกมา เห็นใหม่ นั่นล่ะมันต่อพฤติกรรมของมันมา ถ้าเราจะเอาความจริง

ขึ้นมา เราก็มีคำบริกรรมของเราเข้ามาเพื่อผู้ใจของเรา ถ้าใจของเรา ถ้าเป็นการปฏิบัติ ปฏิบัติมันก็ต้องดูเข้ามาข้างใน เพราะเป็นการปฏิบัติขึ้นมา ทุกคนยอมรับนับถือนะ

เวลาหลวงปู่มันนะ ท่านอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ เวลาท่านรุดงค์ของท่านไป นี่ลูกศิษย์ลูกหายังไม่หลักมีเกณฑ์ก็แสวงหาพ่อแม่ทั้งนั้นแหละ หลวงปู่มันท่านไม่ให้ไปอยู่ใกล้ท่านเลยนะ หลวงปู่มันท่านจำพรรษาของท่านองค์เดียว แล้วพอแก่เฒ่าขึ้นมาก็ให้คนอุปฐากอยู่ใกล้ๆ ท่านนั่นเอง แล้วพอใครเข้าไปศึกษากับหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านจะให้อุบายแล้วไล่ออกไปให้อยู่ข้างนอก

อยู่ที่หนองผือ นะ นี่หลวงตาท่านเล่าให้ฟัง อยู่ที่หนองผือ พระบริเวณนั้นเต็มไปหมดเลย เพราะไม่มีโอกาสได้จำพรรษากับหลวงปู่มัน จะต้องอยู่ชายขอบเท่านั้น เวลาวินอุโบสถนะ ทุกคนฉันท้วแล้วต่างคนต่างรีบเดินไป ต่างรีบเดินไปที่วัดป่าหนองผือเพื่อฟังหลวงปู่มันท่านเทศน์เทศน์เสร็จแล้วลงอุโบสถ นี่เวลาท่านทำของท่านอย่างนั้น ท่านไม่ให้ลูกคลุกกัน ท่านไม่ให้มาวุ่นวายกัน ท่านจะให้ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างอยู่ เห็นไหม ไปทะเลาะกับภูกาเลกา ไปทะเลาะกับต้นไม้ชะ อย่าไปทะเลาะกับคนอื่น ให้ทะเลาะกับต้นไม้ แล้วทะเลาะกับต้นไม้ ถ้าคนมีสติจะไปทุบตีต้นไม้อะ หรือ ทุบตีต้นไม้อะก็เจ็บมือไช้ไหม มันก็ย้อนกลับมาแล้ว อืม! เราบ้า เราบ้า

ถ้าทุกคนเห็นว่าตัวเองบ้านะ คนนั้นจะมีโอกาสแก้ไข แต่ทุกคนไม่เห็นตัวเองบ้า ไปโทษต้นไม้อะ ต้นไม้ต้นนี้ก็ไม่ดี ต้นไม้ต้นนั้นก็ไม่ดี ต้นไม้ต้นนั้นก็ไม่ได้ ต้นไม้ไม่ดีสักต้นเลย คนดีคือใคร? คนดีคือคนดีเขา คนดีคือคนดีเขา ตัดต้นไม้อะ ต้นไม้มันมีชีวิต แต่ไม่มีวิญญาณครอง มันก็เกิดโดยธรรมชาติของมัน นี่มันมีเมล็ดพันธุ์ของมัน มันมีเชื้อไขของมัน มันก็เจริญเติบโตของมัน แล้วเจริญเติบโตของมัน แล้วเราไปติมันทำไม เราไปติมันทำไม ถ้าเราไม่ติมันแล้วใครไปติมันล่ะ มันก็ย้อนกลับ

พุทโธก็เหมือนกัน พุทโธๆ พุทธานุสติย้อนกลับมา ถ้ามันย้อนกลับมา เห็นไหมย้อนกลับมาสู่ใจเรา ถ้าย้อนกลับมาสู่ใจเรา นี่อำนาจาสนาแล้ว เวลาคนเกิดมาทางโลก เกิดมาทุกข์จนเจ็บใจ เกิดมาคาบซ้อนเงินซ้อนทองมา อยู่ที่อำนาจาสนาของเขา มันเป็นวาระนะ คนเราเห็นไหม คุณติ เวลาในวัฏฏะเกิดเป็นเทวดา หมดยุขัยของเทวดาไปเกิดในนรกอเวจีเลย นี่จากนรกอเวจี พอหมดเวรหมดกรรมก็พัฒนาขึ้นมาจนมาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นเทวดา มันก็เวียนตายเวียนเกิดของมันอยู่อย่างนั้นนะ นี่จิตมันเวียนตายเวียนเกิด

เวลาเราเกิดมาในวิภวภูมิต่างกันก็ทุกข์จนเจ็บใจ คนนั้นเกิดมาแล้วเขาก็ร่ำรวย เวลาออกมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เพราะเวลามีสติปัญญาขึ้นมา ออกมาปฏิบัติ ปฏิบัติก็เหมือนกัน ถ้าคนมีอำนาจวาสนานะ คนมีอำนาจวาสนามันจะแสดงออกจากจรตนิสัยของเขา นี่คนมีวาสนานะ เวลา มันไม่มี คุณสิ พาหิยะหรือว่ายสะมาฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม

“ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “ยสะมานี้ มาที่นี่ ที่นี่ไม่วุ่นวายเลย ที่นี่ไม่วุ่นวาย มาฟังธรรม”

เวลาพาหิยะไปฟังเทศน์กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำลังบิณฑบาตอยู่

บอกว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการให้ฟังเถอะ”

“มันไม่ได้ นี่บิณฑบาตอยู่นะ เวลาบิณฑบาต มันไม่ใช่เวลาฟังเทศน์”

“ชีวิตนี้สั้นนัก ชีวิตนี้สั้นนัก ขอให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมเถิด ชีวิตนี้สั้นนัก”

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม เห็นไหม “เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง เธอมองไปหมดเลย ทุกอย่างมันไม่มีสิ่งใดขัดแย้งเราเลย ในใจต่างหากมันขัดแย้งเรา”

พาหิยะฟังธรรมเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย เห็นไหม นี่ไง ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ นี่ชีวิตนี้สั้นนัก ชีวิตนี้สั้นนัก เวลาคนประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เขาแสวงหาอย่างนั้น เขาแสวงหาของเขา เขาพยายามจะเอาประโยชน์ของเขา ถ้าประโยชน์ของเขา นี่นักปฏิบัติเขาเป็นแบบนี้ เวลานั้นนักปฏิบัติเขาเป็นแบบนี้ เขาจะไม่ไปมองข้างนอก ข้างนอกจะไม่เกี่ยวเลย

ถ้าไปมองแต่ข้างนอก มันเสียใจหัวใจ มันเสียใจความรู้สึกละ จิตหนึ่งอยู่ในร่างกายหนึ่ง จิตหนึ่งอยู่ในร่างกายหนึ่ง สติปัญญาของจิตดวงนั้นก็แค่แก้ไขจิตดวงนั้น จิตหนึ่งอยู่ในร่างกายของคนคนหนึ่ง แล้วทำไมจิตใจของตัวเองไม่ดูแลรักษา ทำไมส่งออกไปข้างนอก นี่มันไม่สมกับคำว่า จะปฏิบัติไง ถ้ามันสมกับคำว่าปฏิบัติละ นี่ข้างนอกส่วนข้างนอกนะ ข้างนอกส่วนข้างนอก คนถ้า

มีน้ำใจ ช่างนอกมันถึงเวลา เขาช่วยเหลือเจือจานตามความเป็นจริง แต่เขาไม่เอาสิ่งนั้นมาเป็นเครื่องต่อรอง ไม่เอาสิ่งนั้นนะ

คูสิ เวลาพูด พระเรา พระป่าเราไม่อูเซาะไม่อูเลาะ ไม่หрок การอูเซาะอูเลาะนั้นล่ะ เห็นไหม ตาเป็นหน้าต่างของใจ การอูเซาะอูเลาะมันแสดงออกแล้วแหละ ทำไมต้องอูเซาะทำไมต้องอูเลาะ ทำไมไม่มีสติปัญญาชำระล้างกิเลสของตัว ไปอูเซาะทำไม ทำไมตัวเองไม่ดู คูสิที่ใจเรานี้สิ

ถ้าเราคูที่ใจเรานะ ใจเรา คูสิ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขาท่านไปอูเซาะใคร มีแต่พระมีแต่ฌรวิ้งไปหาท่านนะ มีแต่คนที่แสวงหาจะวิ้งหาผู้ชี้แนะๆ เพราะไปฟังใครมามันก็มีแต่การอูเซาะอูเลาะกัน ลูบหน้าปะจมูก ธรรมะเจ้าเล่ห์ เป็นธรรมะเจ้าเล่ห์ แล้วเรานี้เราหาของจริง ฟังธรรมะเจ้าเล่ห์ เราฟังแล้วเราลงใจไหม เราฟังแล้วเราจะเอามาเป็นประโยชน์กับเราได้ไหม เราฟังสิ่งนั้นแล้ว เพราะเราฟังแล้วเรารู้ว่ามันเจ้าเล่ห์ แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ มันไปอูเซาะอูเลาะใคร นี่กิเลสมันนำอูเซาะอูเลาะไหม

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นนะ ท่านจะตื่นตัวตลอดเวลา ไม่ให้สิ่งนี้เข้ามาใกล้เลย ถ้าสิ่งนี้เข้ามาใกล้ นี่ดินพอกหางหมู ดินพอกหางหมู คนเราจะตายก็ตายตอนนี้ คนเรามันจะจริงจังขึ้นมามันต้องมีสติปัญญาตั้งแต่ต่อหน้าและลับหลัง คูสิ ต่อหน้าก็ต้องเข้มแข็ง ลับหลังก็ต้องเข้มแข็งเข้าไปใหญ่เลย ต่อหน้าครูบาอาจารย์ก็เข้มแข็ง ลับหลังไปอ่อนปวกเปียกไปเลย อย่างนี้จะเอาตัวรอดได้อย่างไร นี่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านวางธรรมวินัยไว้ ใครต่อหน้าก็เข้มแข็ง ลับหลังต้องเข้มแข็งกว่านี้ละ ลับหลังต้องเอาตัวให้รอดนะ เพราะลับหลังไม่มีคนช่วยนะ

เวลาเราไปเที่ยวป่า มีนายพราน มีคนนำทาง เราไปไหนเราก็ไปได้ เวลาเราต้องไปเดินป่าเอง มันไม่มีคนชี้แนะ ไม่มีคนเดินนำทางนะ นี่ถ้ามีครูบาอาจารย์อยู่ มีคนนำทางอยู่ เรายังเดินสะเปะสะปะ คนนำทางยังเดินออกนอกทาง แล้วก็บ่นว่าหลงป่าๆ...หลงป่า ก็เอ็งไม่เดินตามผู้นำทางเขานำ เขาเดินนำหน้าไปทำไมเอ็งไม่เดินตามเขาไป เอ็งออกนอกทางทำไม “อ้าว! ก็ดอกไม้มันแสนสวย ต้นไม้ต้นนั้นมันดี”...ทะเลาะกับต้นไม้อยู่นะ เวลามันพอใจมันจะวิ้งไปหาเขา วิ้งไปหาเขาแล้วมันจะไปไหนล่ะ? มันก็ไปตามกิเลสไป

ถ้ามันตามกิเลส มันเป็นอย่างนั้น ฉะนั้น เวลาอำนาจวาสนาของการเกิดและการตาย มันก็เพราะบุญกุศลส่งเสริมมา แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันก็พันธุกรรมของจิต อำนาจวาสนาของ

คนนะ ถ้าอำนาจวาสนาของคนดี ปฏิบัติมันก็จะได้ผลตามความเป็นจริง ถ้ามันปฏิบัติลุ่มๆ คอนๆ เราก็ต้องขวนขวายของเรา ขวนขวายของเรา เห็นไหม เพราะภพชาติมันสั้นเข้า ทำให้ภพชาติมันสั้นเข้า เอาความจริงจังของเราขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเรา

มนุษย์เราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุทธสาหะ เวลาทำหน้าที่การงานของเรา เราก็มีความเพียรอยู่แล้ว แล้วเราก็ทุกข์ยากขนาดนี้ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม มันเป็นนามธรรม นี่เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาเพื่อค้นหาใจของเรา เวลาเกิดปัญญา ภาวนามยปัญญาเพื่อชำระล้างกิเลสของเรา กิเลสก็เป็นนามธรรม นี่มันเกิดดับๆ ในใจนี้แหละ ว่าเกิดดับๆ กิเลสก็เกิดดับด้วย เวลาธรรมะมันเกิด ปัญญามันเกิดขึ้นมา มันโล่งโล่งขึ้นมา ปัญญามันเกิดขึ้นมา มันก็ยืนยงขึ้นมา เวลามันสมุจเฉทปหาน มันขาดขึ้นมา มันก็รู้ของมันตามความเป็นจริงของมันขึ้นมา แล้วถ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์มันก็รู้ของมันตามความเป็นจริงขึ้นมา เห็นไหม

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาท่านบอกเลย แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ข้างหน้าก็ไม่ถาม เพราะมันมั่นใจได้ขนาดนั้น แต่เราสงสัย ไม่ต้องถามหรอก ตัวเองมันถึงอยู่แล้วละ ความงงๆ มันจะเอาความจริงมาจากไหน ถ้ามันงงๆ ก็สัพพตปรามาส วิจิกิจฉา นี่ถ้ามันสัพพตปรามาส วิจิกิจฉา มันก็ไม่มีดวงตาเห็นธรรมแล้วละ ถ้าไม่เห็นธรรมแล้วสิ่งต่างๆ ไม่มีในใจเลย ไม่มี นี่มันจริงก็คือจริงของมัน ถ้ามันไม่จริงมันก็ไม่จริงของมัน

ถ้าจริงของมัน เห็นไหม เราต้องมีความเพียร ความวิริยะ ความอดุทธสาหะของเรา เพราะมันน่าสลดสังเวชใจ น่าสลดสังเวช จิตหนึ่งเกิดมาชาติหนึ่ง แล้วก็นี่ดวงตาของโลก โลกเราก็ได้ศึกษามาแล้ว เราก็ได้อยู่มาแล้ว โลกนี้เราเกิดเราก็เห็นแล้วละ แต่เวลาออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราจะเอาจริงของเรา นี่ดวงตาของโลกขึ้นไปที่ไหน แล้วความจริง นี่ศึกษาประวัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ พุทธประวัติ แล้วท่านทำตัวอย่างไร ท่านวางตัวอย่างไร

ดูเวลาท่านนอน นอนสี่ไฮยาสนั้นนะ ท่านไม่เคยนอนหงายเลย ท่านสี่ไฮยาสน์ทั้งชีวิตของท่าน นี่ท่านดำรงชีวิตของท่านอย่างไร อ่านสิ ศึกษาสิ แล้วเอามาเป็นตัวอย่างสิ แล้วปฏิบัติตามนั้นสิ มันมีแบบมีอย่างอยู่แล้ว แล้วเราจะมาอู้อะลอละเรื่องอะไรกัน ไม่มีหรอก ไม่ต้องเอาจริงๆ นี่แหละเพื่อประโยชน์กับเรา ปฏิบัติธรรมให้สมควรแก่ธรรม เอวัง